

Projektets diarienummer, namn och omfattning i tid

Dnr 2020-035 Nya perspektiv på narkotikafrågan- cannabis och cancer

Organisation och organisationsnummer

Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet, 802006-1050

Projektets mål samt eventuella förändringar i förhållande till projektansökan

Att genom en litteraturstudie kartlägga kunskapsläget för sambandet mellan cannabis och cancer. Detta för att sedan ha ett underlag till folkbildningen och opinionsbildningen.

Tesen för projektet byggde på att det skulle ske forskningsstudier om sambandet mellan cannabis och cancer under de år som legalisering av cannabis pågått i Nordamerika. Det visade sig att folkhälsomätningar i allmänhet och sambandet mellan cannabis och cancer i synnerhet inte tycks vara så intressant eller prioriterat att följa upp. Därför är bedömningen att inga relevanta studier efter 2019 gått att finna. Samtidigt fann forskaren på CAN en genomförd kunskapsöversikt för alla relevanta studier inom området från 1973-2019.

Utifrån detta behövde inte någon litteraturstudie göras specifikt utan istället kunde den studie som gjorts sättas i en svensk kontext och redovisas och analyseras i ett sådant sammanhang. Därmed är kunskapsläget fortfarande kartlagt utifrån den kunskap som finns. Dialog skedde också med SAFF om förändringen och att alla beviljade medel inte skulle behöva komma att användas.

Resultatet kommer att vara värdefullt för fortsatta folkbildningen i frågan men också opinionsbildningen.

Planerade aktiviteter (kopiera texten från projektansökan)

- Så fort besked om eventuellt bidrag kommit ska tidplan tas fram tillsammans med CAN. CAN är positiva till uppgiften men vet att det är beroende av ekonomiska medel vilket gör att startpunkten behöver vara flexibel. Någon gång i början av 2021 är det vi har kommunicerat med varandra varför tidplanen kan behöva justeras.
- Våren 2021: CAN påbörjar litteraturstudien.
- Vid höststart: rapporten/ litteraturstudien klar.
- Under hösten hålls workshop tillsammans med relevanta personer om hur innehållet i kunskapsöversikten ska kommuniceras och spridas.

Vilka aktiviteter har genomförts?

Aktiviteten har i princip genomförts men med en fördröjning på cirka ett halvår utifrån arbetsbelastning vid CAN. Då översikten blev mindre fördjupad än tanken från början var har ingen workshop genomförts. Däremot har frågan bollats med relevanta aktörer via NPCs operativa grupp samt med medarbetare på CAN.

Förväntat resultat (kopiera texten från projektansökan)

Visar det sig att det går att påvisa ett samband mellan cancer och cannabis är ett förväntat resultat att det läggs till som vedertaget argument för cannabisens skadeverkningar. Det skulle kunna betyda att vi bidragit till att för lång tid framöver ha stängt dörren för legalisering av cannabis. En visionär tanke är att detta även skulle kunna påverka andra länder som har legaliserat eller går i legaliseringstankar att tänka om, även om det primärt inte är en del av projektet. Ett mer konkret förväntat resultat är att litteraturstudien kommer att kommuniceras och spridas så att den blir användbar i den svenska debatten.

Vilka resultat har uppnåtts?

Resultatet visar att det inte med säkerhet går att säga att det finns ett samband mellan cannabis och cancer. Detta beror dock inte på att vi med säkerhet kan veta om det finns ett samband eller ej utan mer på att det gjorts för få kvalitativa studier. Det gör att det ändå finns resultat som är intressanta att kommunicera ut i såväl folkbildnings- som opinionsbildningssyfte.

Vad kunde inte genomföras?

Litteraturoversikten blev inte så omfattande som planen var då det inte fanns tillräckligt kvalitativa studier av senare datum. Dock fanns det studier till en översikt som också kunde analyseras. På grund av detta genomfördes inte heller någon workshop med relevanta aktörer utan mer samtal med berörda inom NPC och CAN.

Vilka är de positiva erfarenheterna?

De negativa konsekvenserna av cannabis utmanas just nu av krafter som vill normalisera drogen och minimera skadeverkningarna. I det sammanhanget finns stor anledning att gå på djupet inom de delar av skadeverkningarna som är mer oklara och okända. Cancer är ett sådant fält där kunskapen varit relativt låg, vilket gjort att det i debatten ibland låter som att då det inte finns någon forskning som stödjer detta samband så finns det inte något samband, när det snarare har med bristen på kvalitativt relevanta studier att göra. Det har också varit positivt att nyttja CANs kompetens inom specifikt fältet litteraturstudier, något vi inspirerades av då MHF gjort något liknande tidigare kring cannabis och trafik.

Vilka är de negativa erfarenheterna?

Med facit i hand skulle vi kollat upp läget kring forskningsstudier de senaste åren inom detta fält för att se om det fanns några nyare studier. Vi hade även förhoppningar om att samverka med Cancerfonden, men de valde att inte göra det då sambandet hittills var lågt. Å andra sidan har de visat på stort intresse av att ta del av resultatet.

Övrig information

Vi har löfte av Nordens Välfärdscenter att få publicera resultatet i en debattartikel i deras nättidning PopNAD under vecka 10 och även att vi kan hålla ett webinarium i frågan inom ramen för det vi kallar "NPC Kunskap" under hösten 2022 (detta då Mats Ramstedt, forskaren, just nu befinner sig på föräldraledighet. CAN kommer också att publicera studien under sin kategori "Övriga rapporter". Så detta kommer fortsatt att användas inom folkbildningen och opinionsbildningen.

Ekonomisk redovisning (Vänligen specificera)

Tidsperiod för vilken redovisningen sker

2021- februari 2022

Intäkter

| | Utfall | Budget enl. projektansökan |
|--|---------------|-------------------------------|
| Ansökta medel från Stiftelsen Ansvar för Framtiden | 180000 | 300000 |
| Medel från andra | 18750 | 80000 |
| Egen ekonomisk insats | 20000 | 50000 |
| Annan finansiering | | |
| Intäkter totalt | 218750 | 430000 |

Kostnader

| | Utfall | Budget enl. projektansökan |
|-------------------------|---------------|-------------------------------|
| Aktiviteter | 168750 | 310000 |
| Material | 0 | 30000 |
| Personal | 35000 | 60000 |
| Administration | 15000 | 30000 |
| Övrigt | | |
| Kostnader totalt | 218750 | 430000 |

| | | |
|-----------------------|----------|----------|
| Resultat + / - | 0 | 0 |
|-----------------------|----------|----------|